

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทนี้ผู้วิจัยจะเสนอรายละเอียดการดำเนินการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ตามลำดับดังนี้

- 3.1 ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย
- 3.2 การศึกษาเพื่อประมวลเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย
- 3.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวิจัยตามลำดับดังนี้

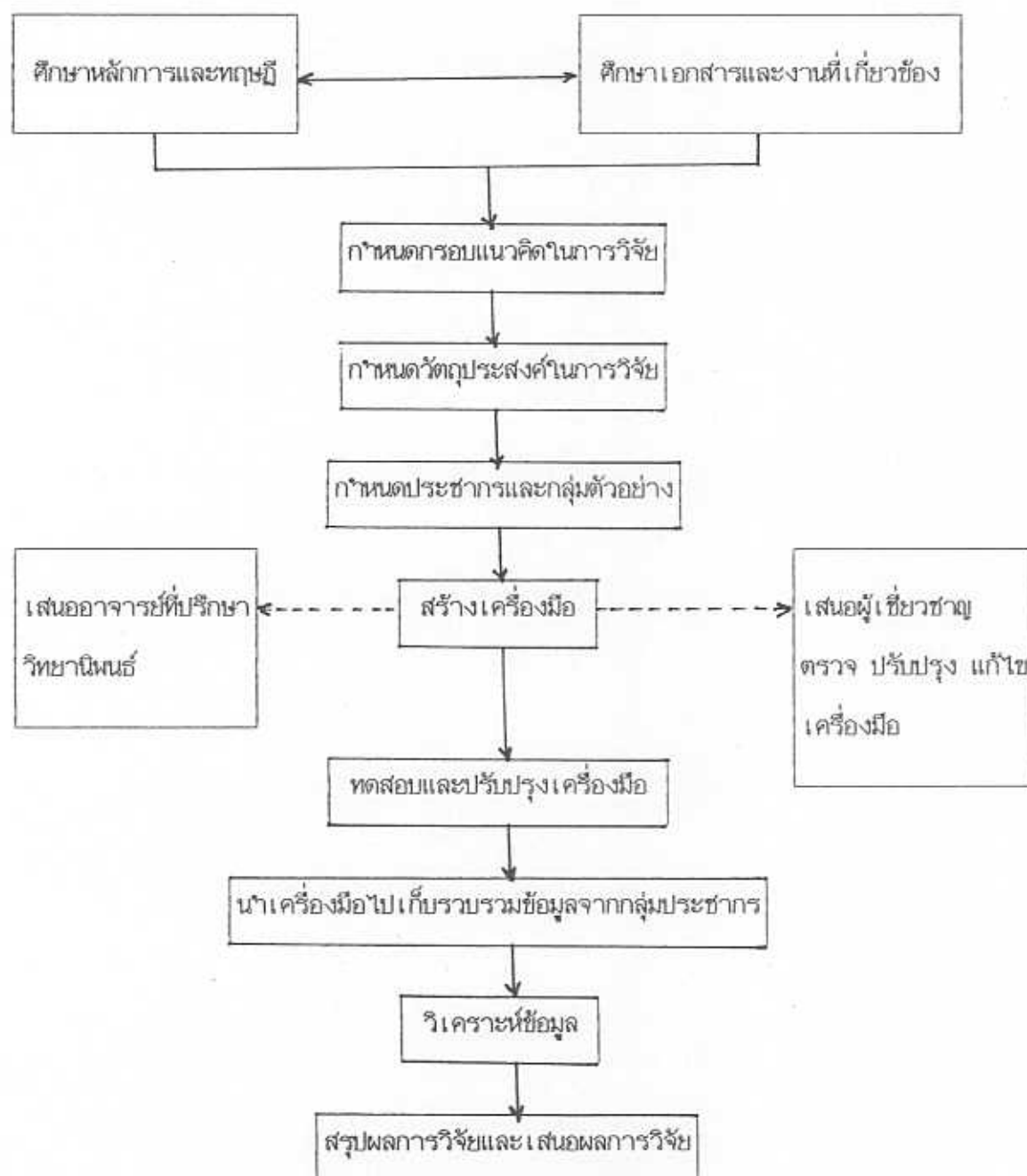
- 1) ศึกษาหลักการและทฤษฎีจากเอกสาร ตำรา บทความทางวิชาการ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย
- 2) กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย
- 3) กำหนดวัตถุประสงค์ในการวิจัย
- 4) กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 5) สร้างเครื่องมือ เสนอกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และเสนอผู้เชี่ยวชาญ

ตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะ

- 6) ทดลองและปรับปรุงเครื่องมือ
- 7) เก็บรวบรวมข้อมูล

- 8) ตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูล
- 9) สรุปผลการวิจัย และนำเสนอผลการวิจัย

ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย แสดงเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

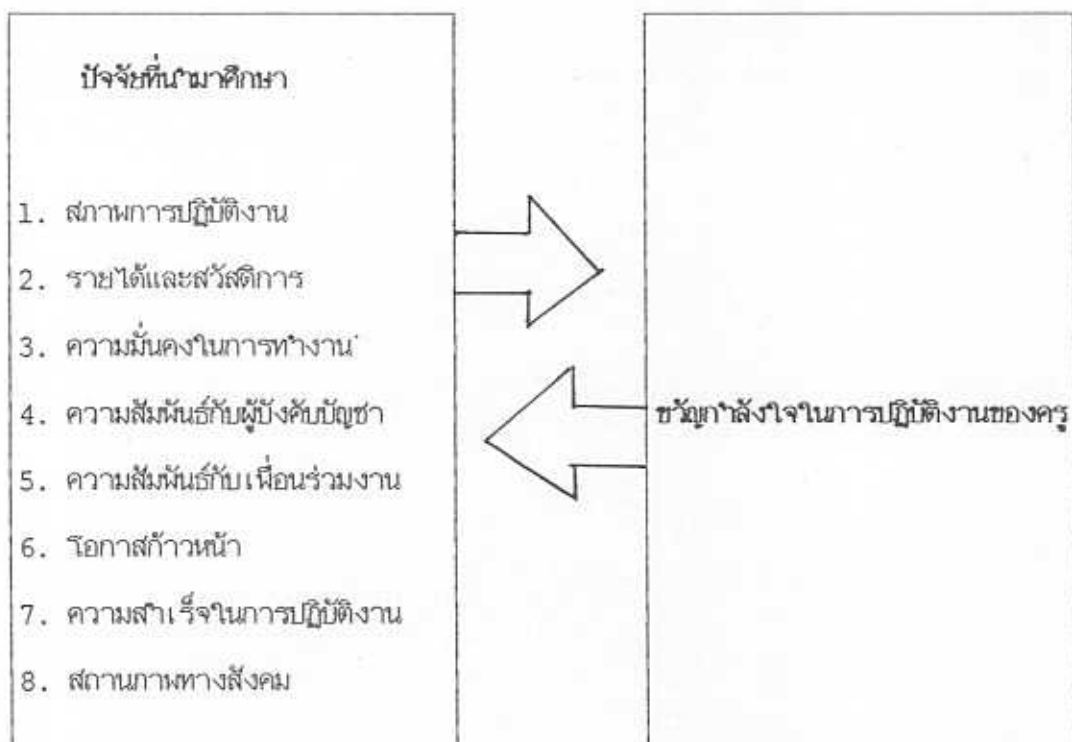


3.2 การศึกษาเพื่อประมวลเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาเพื่อประมวลเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1) ศึกษาหลักการและทฤษฎีจากเอกสาร ตำรา บทความทางวิชาการ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจของข้าราชการ

2) นำผลจากข้อ 1) มาประมวลเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยและสำหรับสร้างเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้นำแนวคิด และทฤษฎีของ Moore และ Brusns มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจของครูในการปฏิบัติงานดังนี้



3.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร

ประชากรในการศึกษาได้แก่ ข้าราชการครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 579 โรงเรียน จาก 14 อำเภอ และ 2 กิ่งอำเภอ

2) กลุ่มตัวอย่าง

จากจำนวนประชากรดังกล่าว ผู้วิจัยนำมากำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาด
ของกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan (อ้างถึงใน งานนิพนธ์ ธาตุทอง, 2533) ได้
จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการครูจากทุกอำเภอจำนวน 364 คน และคำนวณหาค่าร้อยละ
แต่ละอำเภอดังปรากฏในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอำเภอ

ลำดับที่	อำเภอ/กิ่งอำเภอ	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1.	อำเภอเมืองกาฬสินธุ์	1,057	59
2.	อำเภอยางตลาด	799	45
3.	อำเภอกมลาไสย	631	35
4.	อำเภอสหัสขันธ์	326	18
5.	อำเภอกุฉินารายณ์	695	39
6.	อำเภอท่าคันโท	252	14
7.	อำเภอสมเด็จ	436	24
8.	อำเภอเขาวง	228	13
9.	อำเภอห้วยเม็ก	321	18
10.	อำเภอกำแพง	339	19
11.	อำเภอหนองกุงศรี	481	27

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอำเภอ (ต่อ)

ลำดับที่	อำเภอ/กิ่งอำเภอ	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
12.	อำเภอร่องคำ	103	6
13.	อำเภอนามน	232	13
14.	อำเภอห้วยผึ้ง	228	13
15.	กิ่งอำเภอนาคู	223	12
16.	กิ่งอำเภอสามชัย	169	9
รวม		6,520	364

สำหรับสูตรที่ใช้คือ

$$\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง} = \frac{\text{จำนวนประชากรแต่ละอำเภอ} \times 364}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

การที่ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างแต่ละโรงเรียน ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ตารางเลขสุ่ม

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

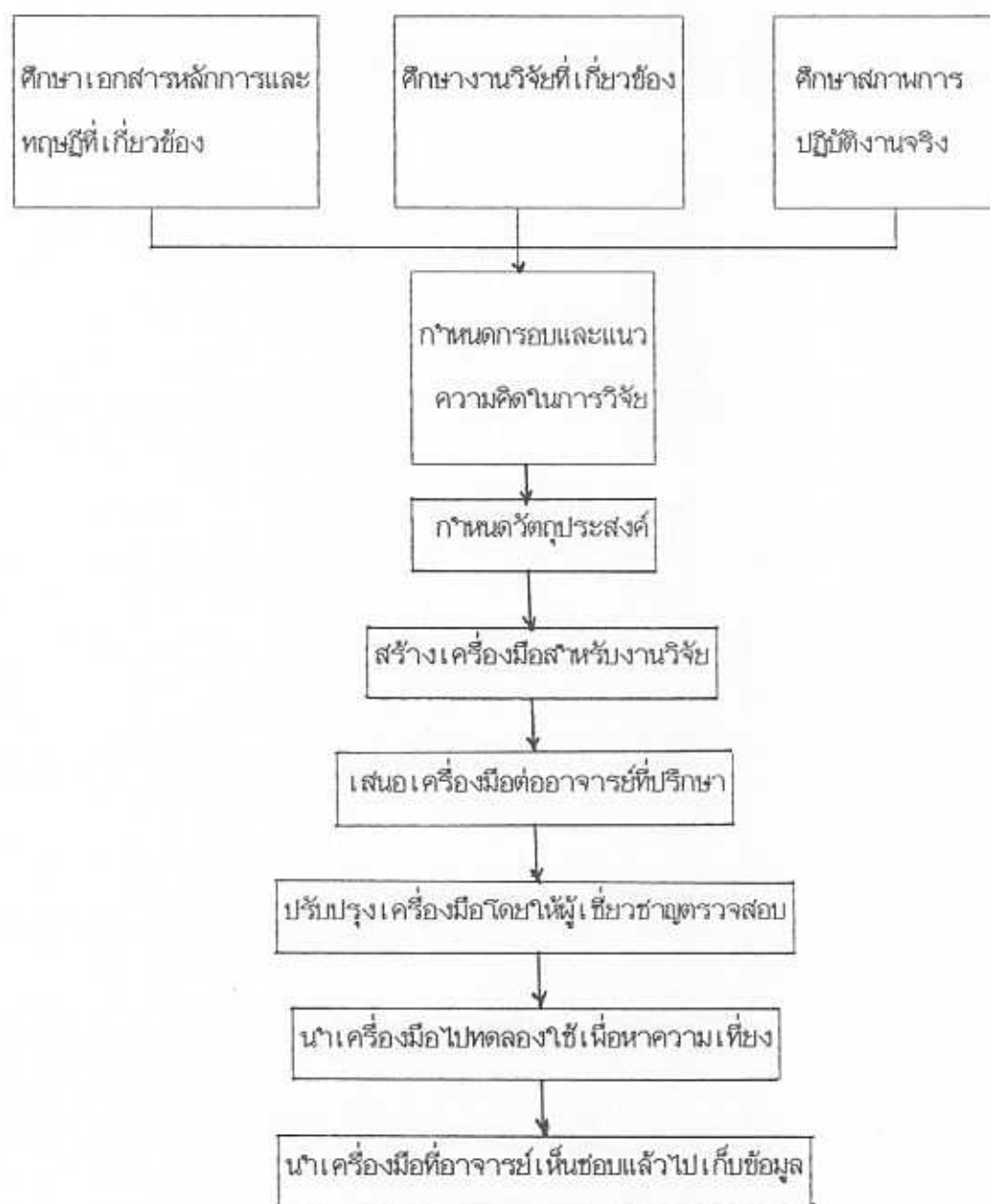
1) ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัย

- (1) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อขวัญกำลังใจของครูและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและศึกษาสภาพการปฏิบัติงานจริง
- (2) กำหนดกรอบและแนวคิดและแนวทางในการวิจัย
- (3) กำหนดวัตถุประสงค์
- (4) สร้างเครื่องมือสำหรับงานวิจัย
- (5) เสนอเครื่องมือต่ออาจารย์ที่ปรึกษา

(6) นำเสนอเครื่องมือวิจัยต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง ความตรงเชิงเนื้อหาและรูปแบบของภาษาที่เหมาะสม

(7) นำเครื่องมือวิจัยไปทดลองใช้ (Tryout) กับกลุ่มตัวอย่างที่คล้ายคลึงกัน จำนวน 30 คน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหนอง จันทรีร้อยเอ็ด และนำมาทดสอบ หาค่าความเที่ยงโดยวิธี Alpha Coefficient ของ Cronbach ได้ .9466

(8) นำเครื่องมือวิจัยที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปเก็บรวบรวมข้อมูล
ขั้นตอนการดำเนินการสร้างเครื่องมือวิจัย แสดงเป็นแผนภูมิได้ดังนี้



2) ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งผู้วิจัยแบ่งเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) มุ่งสำรวจสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีจำนวน 6 ข้อ คือ เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน วุฒิ ความรับผิดชอบในหน้าที่ และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มุ่งสำรวจสภาพขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ มีจำนวน 30 ข้อ มีความหมายดังนี้

5 หมายความว่า มากที่สุด/สูงที่สุด

4 หมายความว่า มาก/สูง

3 หมายความว่า ปานกลาง

2 หมายความว่า น้อย/ต่ำ

1 หมายความว่า น้อยที่สุด/ต่ำที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มุ่งสำรวจปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ทั้ง 8 ด้านคือ ด้านการปฏิบัติงาน รายได้และสวัสดิการ ความมั่นคงในการทำงาน ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน โอกาสก้าวหน้า ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน และสภาพภาพของสังคม มีจำนวน 32 ข้อ มีความหมายเช่นเดียวกับตอนที่ 2

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1) ผู้วิจัยขอหนังสืออนุญาตเก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย
- 2) ผู้วิจัยส่งหนังสือขออนุญาตถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อขอเก็บข้อมูลในการทำวิจัย

- 3) ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอ และทุกกิ่งอำเภอในการเก็บข้อมูลจากข้าราชการครูที่สังกัดในแต่ละอำเภอ
 - 4) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง
 - 5) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง และส่งทางไปรษณีย์
 - 6) นำแบบสอบถามที่ได้มาไปวิเคราะห์และแปลผลต่อไป
- ผลการเก็บรวบรวมข้อมูลมีรายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและรับคืน

กลุ่มตัวอย่างจากอำเภอ/กิ่งอำเภอ	จำนวนแบบสอบถาม		แบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน
	ส่งไป	ได้รับคืน	
1. อำเภอเมืองกาฬสินธุ์	59	50	50
2. อำเภอขามเฒ่า	45	40	40
3. อำเภอกมลาไสย	35	32	32
4. อำเภอห้วยผึ้ง	18	18	18
5. อำเภอกุฉินารายณ์	39	34	34
6. อำเภอท่าคันโท	14	14	14
7. อำเภอสมเด็จ	24	22	22
8. อำเภอเขาวง	13	13	13
9. อำเภอห้วยเม็ก	18	17	17
10. อำเภอคำม่วง	19	16	16
11. อำเภอหนองกุงศรี	27	24	24
12. อำเภอร่องคำ	6	6	6
13. อำเภอนามน	13	11	11
14. อำเภอห้วยผึ้ง	13	12	12

ตารางที่ 2 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและรับคืน (ต่อ)

กลุ่มตัวอย่างจากอำเภอ/กิ่งอำเภอ	จำนวนแบบสอบถาม		แบบสอบถามที่สมบูรณ์
	ส่งไป	ได้รับคืน	จำนวน
15. กิ่งอำเภอนาคู	12	12	12
16. กิ่งอำเภอสำเฏาะ	9	9	9
รวม	364	330	330

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากเก็บรวบรวมแบบสอบถามได้ครบถ้วนแล้ว ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/PC⁺ เพื่อวิเคราะห์ หาค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r) ดังนี้

1) ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม แบบตรวจสอบรายการ วิเคราะห์โดยนำมาแจกแจง ความถี่ และหาค่าร้อยละ (%)

2) ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เกณฑ์การตัดสินผลการวิเคราะห์ ข้อมูลพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเลขคณิตตามเกณฑ์จุดกลาง (Midpoiset) ของช่วงระดับคะแนน (Class Interval) ดังนี้

ตอนที่ 2 และ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มุ่งสำรวจสภาพขวัญกำลังใจ ในการปฏิบัติงาน และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ มีการแปลผลข้อมูล โดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยดังนี้

- 4.51-5.00 หมายถึง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจ/ระดับขวัญกำลังใจอยู่ในระดับมากที่สุด/สูงที่สุด
- 3.51-4.50 หมายถึง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจ/ระดับขวัญกำลังใจอยู่ในระดับมาก/สูง
- 2.51-3.50 หมายถึง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจ/ระดับขวัญกำลังใจอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51-2.50 หมายถึง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจ/ระดับขวัญกำลังใจอยู่ในระดับน้อย/ต่ำ
- 1.00-1.50 หมายถึง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจ/ระดับขวัญกำลังใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด/ต่ำที่สุด

3) หากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับขวัญกำลังใจของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยมีความหมายดังนี้

การหาค่าสหสัมพันธ์

- ค่าของ r อยู่ในช่วง .80-1.00 แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันสูงมาก
- ค่าของ r อยู่ในช่วง .60- .79 แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันสูง
- ค่าของ r อยู่ในช่วง .40- .59 แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันปานกลาง
- ค่าของ r อยู่ในช่วง .20- .39 แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันน้อย
- ค่าของ r อยู่ในช่วง .00- .19 แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันน้อยมาก
- (รวิวรรณ ชินะตระกูล, 2535)

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่	เนื้อหาแบบสอบถาม	วิธีวิเคราะห์ข้อมูล
1	สภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	การแจกแจงความถี่และการหาค่าร้อยละ
2	สภาพขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน	การหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา	การหาค่าเฉลี่ยเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับขวัญกำลังใจของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์	การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1) หาค่าร้อยละ (%)

$$(\%) = \frac{\text{จำนวนผู้ตอบในเรื่องนั้น}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}} \times 100$$

2) หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (X) ใช้สูตร (จามนิตย์ ธาตุทอง, 2533)

$$X = \frac{\sum f \cdot x}{N}$$

$$X = \text{ค่าเฉลี่ย}$$

$$\sum f \cdot x = \text{ผลรวมของคะแนนทั้งหมด}$$

$$N = \text{จำนวนประชากร}$$

3) หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ใช้สูตร

$$S.D. = \frac{N \sum fX^2 - (\sum fX)^2}{N(N-1)}$$

$$S.D. = \text{ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน}$$

$$\sum fX = \text{ผลรวมของคะแนนทั้งหมด}$$

$$\sum fX^2 = \text{ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง}$$

$$N = \text{จำนวนประชากร}$$

4) หาค่าสหสัมพันธ์อย่างง่าย r

$$\text{สูตร } r_{xy} = \frac{N \sum xy - (\sum x)(\sum y)}{\sqrt{[N \sum x^2 - (\sum x)^2][N \sum y^2 - (\sum y)^2]}}$$

$$[N \sum x^2 - (\sum x)^2] [N \sum y^2 - (\sum y)^2]$$

เมื่อ r_{xy} แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร X กับ Y

$\sum X$ แทน ผลรวมของค่าตัวแปร X

$\sum Y$ แทน ผลรวมของค่าตัวแปร Y

$\sum XY$ แทน ผลรวมของผลคูณระหว่างค่าตัวแปร X และ Y

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของค่าตัวแปร X

$\sum Y^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของค่าตัวแปร Y

N แทน จำนวนคู่ของค่าตัวแปรหรือจำนวนสมาชิกในกลุ่ม